

Rave: een oude Westfaalse patriciërfamilie

9. D 14/6-1997

rubriek over boordorij- en familienamen door Henk Harmsen suggesties op aanvullingen 0543-472603

De naam Rave, die in de oostelijke Achterhoek veel voorkomt, gaat terug op Theodorus Remigius Bernardus, geboren in 1789, die zich in Bredevoort vestigde als wever, trouwde met Johanna Luiten, trouwde met Friedrich Ludwig, geb. 1793, die zich als wever in Groenlo vestigde en met Johanna Antinkhuwde. De broers kwamen uit Ramsdorf, waar hun vader kousenmaker was. Mogelijk wilden ze de Duitse krijgsdienst ontlopen, zo meent de familiegenealoog Jan Rave (72) uit Aalten.

De naam Rave heeft in Westfalen een machtige historie. In de twee wereldoorlog uit bijna duizend bronnen en met hulp van

talrijke voorname kopstukken uit de familie op schrift gesteld door de Duitse rijksconservator Dr. Wilhelm Rave (overleden 1958). Doordat het een familie van ambdragers was, is er veel vastgelegd en bewaard. De Rave's waren gouwgraven, schepenen, richters, patriciers. Rave of Rabe was oorspronkelijk een voor-naam, die begin dertiende eeuw als geslachtsnaam opduikt, het eerst in de verlatijnsste vorm corvus. In 1220 en 1222 wordt schepen Tidericus Corvus in Munster vermeld, in 1221 Bernardus Corvus in Bentheim. Ook in handelskringen in de Duitse steden duikt de naam Rave(n), ook gespeld Rauen, in de veertiende eeuw op. De eerst aantoonbare stamvader is richter Friedrich Rave in Steinfurt (1335-1445), die getrouwd was met Elken van Depenbroek. Diepenbroek is een kasteeltje bij Bocholt. Deze Friedrich zou volgens Duitse adelboeken de adeltitel hebben gedragen, maar de Duitse genealoog Wilhelm Rave stelt dat hem deze titel ontnomen is.

Ortwin

Ook bleek Friedrich geen rechtstreekse afstameling van de adellijke Canstein-Rave's, de machtige burchtheren van Brilon, zoals vroeger altijd was gesteld. „Maar van patriciers afstammen is mij al genoeg”, lacht Jan Rave, die in zijn voortuintje een mozaïek van de raaf uit het familiewapen heeft. De raaf is een vogel met tegengestelde eigenschappen, variërend van heilig tot vervloekt. Trefend is wel, dat de Rave's net als hun heraldische raaf altijd 'vrije vogels' waren.

De geboortekte van de Bredevoortse stamvader Theodorus Rave is ondertekend door de burgemeester van Ramsdorf, die zelf ook Rave heette en op het kasteeltje in Ramsdorf woonde. Al lang vóór stamvader Theodorus hebben er trouwens al naamdragers in Bredevoort gewoond, als soldaten van het garnizoen; in de kerkboeken van Bredevoort treffen we vanaf 1645 al Raff of Raw aan en in 1671 trouwde in Bredevoort Oortwijn Rave. Die voor-naam Ortwin kwam al eeuwenlang bij de Westfaalse familie voor. Ooit bewoonden Rave's ook de havezate Ravenhorst in Winterswijk en Johan Kamphus en zijn vrouw Maria Rave bezaten twee boerderijen in Meddo. Zijn vader Cord Kamphus was rechter in Gooisfeld. In de Rave-stamboom komt ook de naam voor van Friedrich Rave, die van 1833 tot 1864 pastoor in Zwillbrock was. Ook het kosterstak was de Rave's niet onbekend. In Ortmarsbocholt bij Munster woonde een hele kosterfamilie. Artsen en apothekers bracht de familie eveneens voort. Jan Rave toont een fles 'Ravenbitter', nog altijd te koop in Vreden, waarvan het recept volgens het etiket met de afbeelding van het zwarte raafje is samengesteld door de apotheker Adolf Heinrich Ortwin Rave (1844-1937).

Kennelijk zijn de Rave's via de handel in de textielbranche terecht gekomen. Ook Jan zelf, wiens vader uit Bredevoort kwam, heeft in de textiel gewerkt. Jarenlang heeft hij gewerkt aan zijn familiegeschiedenis. De hele historie is in dikke mappen uitvoerig gedocumenteerd.

• Jan Rave met de Duitse familiestamboom en een fles 'Ravenbitter'. (Foto Ron Nagtzaam)